

Zomrel režisér Ján Zeman

Vo veku 66 rokov zomrel dnes krátko po polnoci v Bratislave režisér a scenárista Ján Zeman. K jeho najznámejším dielam patrí celovečerný hraný film *Citová výchova jednej Dáše*, či televízny seriál *Mesto Anatol*.

Režisér a scenárista Ján Zeman sa narodil 13. 2. 1944 vo Zvolene. Juniorský držiteľ československého rekordu v skoku o tyči začínal ako zvukový technik v divadle Nová scéna v Bratislave. V rokoch 1967 -1974 vyštudoval filmovú réžiu na pražskej FAMU. Ešte počas štúdia nakrútil pre Československú televíziu Bratislava hraný televízny film *Babie leto – čas smútku* (1969). V rokoch 1971 – 1976 sa venoval tvorbe dokumentárnych filmov v štúdiu krátkych filmov Bratislava – *Dezider Milly* (1971), *Bumerang* (1972), *Jarmok márnosti* (1974), *Správa o smrti mladého muža* (1975). V roku 1979 nakrútil svoj debutový celovečerný hraný film *Hra na telo*, príbeh muža, ktorý prežíva hlbokú vnútornú krízu. Film sa v roku 1982 premietal na 18. Medzinárodnom filmovom festivale Chicago, kde získal hlavnú cenu Zlatý Hugo za plagát k filmu. Nasledovali snímky *Citová výchova jednej Dáše* (1980), vo svojej dobe provokatívny príbeh o mladých ľuďoch, ich vstupe do dospelosti a komplikovaných vzťahoch medzi rodičmi a deťmi, psychologický film *Na konci diaľnice* (1982), kriminálny príbeh *Úsmev diabla* (1987) a film *V rannej hmle* (1990). „*Stále sa domnievam, že diváka netreba vodiť za ručičku. Filmový divák sa rozhodne kúpiť si lístok na predstavenie, je ochotný vyvinúť aktivitu v tom zmysle, že chce pochopiť filmovú formu a prehrýzť sa ňou, na rozdiel od diváka čisto televízneho, ktorý je navyknutý večer čo večer dosť pasívne konzumovať dejovo jednoducho postavené televízne programy,*“ vyjadril sa ešte v roku 1980 v jednom rozhovore Ján Zeman.

V 80. rokoch intenzívne spolupracoval s Československou televíziou Bratislava, pre ktorú vytvoril niekoľko ocenených televíznych filmov a inscenácií – *Kľúče od mesta* (1982), *Hra s ohňom 1 – 2* (1986), *Mesto Anatol 1 -3* (1988), *Zlatý chlieb* (2001) a ďalšie.

Od roku 1993 sa venoval aj divadelnej réžii. V Spišskej Novej Vsi inscenoval Brechtovu hru *Pán Puntila a jeho sluha Matti*, neskôr Offenbachov *Parížsky život* v Mahenovom divadle v Brne (2000) a iné.

V posledných rokoch sa venoval réžii slovenského znenia zahraničných programov. Získal napríklad Zlatú slučku v kategórii najlepšie nadabovaný seriál za réžiu TV seriálu *Sopranovci*.

(Zdroj: *Filmové profily*, R. Šmatláková, M. Šmatlák; www.sfd.sfu.sk)

(pripravila Mariana Jaremková)